

Русенският университет избира ректор за мандат 2024–2027 г.

На 21 декември 2023 г. се проведе церемония по предаването и приемането на ректорското ръководство в заседателната зала на Ректората на Русенския университет. Ритуалът започна с въвеждане в длъжност на ректора проф. Пламен Кангалов, избран убедително от Общото събрание на Университета на 5 декември 2023 г.

Изборът на Ректор бе дълга и сложна процедура, която започна през месец юни и завършва с размяната на регалиите при строго спазване на Закона за висшето образование, вътрешните нормативни актове на университета и

Той посочи, че се гордее с всичко постигнато през годините, с построеното и реновираното в университетския кампус, както и с доброто финансово състояние и отличните акредитационни оценки. Сред най-високите постижения на университета академик Белолев посочи присъждането на статут на изследователски университет и получаваната за три поредни години максимална оценка от МОН за изпълнението на програмата за управление на висшето училище. В резултат на това университетът ще разполага с над 30 млн. лв. за изследователска дейност

Академик Христо Белолев, ректор в мандат 2020–2023 г., и професор Пламен Кангалов, ректор в мандат 2024–2027 г.

правилата за издигане на кандидати и провеждане на избори за ръководни органи и длъжности, подчерта главният секретар на университета доц. д-р Таня Грозева.

Академик Христо Белолев предаде досегашното ръководство на новоизбрания ректор, като му връчи тържествено символите на ректорската власт – огърлицата и ректорския жезъл, олицетворяващи ректорското достойнство и власт, пръстена и символичния ключ на университета.

„Русенският университет е институция, градена 78 години, а от моя съзнателен живот повече от 40 години съм в нея. В последните години говорихме за университета с три думи – сила, достойнство и авторитет. Силата и достойнството университетът има благодарение на всички наши колеги, преподаватели, служители, студенти. Авторитетът се гради в годините и искам да пожелаем на проф. Кангалов и новото ректорско ръководство, което ще бъде избрано през януари, да се наблегне на тези думи. Нека да сме горди с това, което постигаме, и авторитетът, който има университетът, да продължи да се надгражда. И днес, предавайки щафетата на новия ректор, силно разчитам, че завоюваните върхове ще се отстояват и ще се върви към покоряване на следващи нови и нови“, каза академик Белолев.

и работа по научни проекти през следващия тригодишен период.

„Университетът е в завидно добро положение и предаваме управлението със завоювани доста високи позиции и изграден авторитет както в национален, така и в международен план“, подчерта още акад. Белолев.

Проф. Кангалов връчи на акад. Белолев символа на мъдростта – совата, в знак на признателност от целия колегиум за неговото изключително мъдро

В БРОЯ

Ден на Русенския университет	2...5
Научноизследователски комплекс	3
Център за върхови постижения	6
Научна конференция на Русенския университет	7
Национална студентска олимпиада по компютърна математика 2023	8
Научни конференции и семинари	9
Научни семинари и обучения	10, 11
Визити и постижения	12...14
Студенти на годината на Община Русе	14
Дарение „Зрение“	15
Иновативни прояви	15...18
Изложба „Уют за душата“	17
50 години катедра „Електрообзавеждане и електрообзавеждане“	18
Успехите на студентите спортисти на Русенския университет през 2023 г.	19
Откри се нова модерна зала за катерене	20
Студентски театър „Пирон“	20

ръководство на университета, благодарение на което се осъществиха множество амбициозни, смели и грандиозни проекти, водещи към просперитет русенското висше училище.

„За мен да съм ректор на Русенския университет е чест и задължение. Призовавам всички членове на академичната общност да са отговорни и да работят в името и за развитието на университета. Уверявам ви, че ще се постарая да ръководя тази престижна институция със същата степен на ангажираност и посветеност, както и всички преди мен. През мандата ми на ректор на Русенския университет ще се стремя да отстоявам авторитета и лидерската позиция на висшето ни училище, както и да търся пътища то да постига нови високи успехи“, каза новоизбраният ректор проф. Пламен Кангалов и изрази благодарността си към академик Белолев за неговите думи на подкрепа и добри пожелания.

Тържествена церемония по въвеждане на ректора в Русенския университет

Ден на Русенския университет

Поднасяне на венци пред паметника на патрона на Русенски университет

На 13 ноември 2023 г. Русенският университет „Ангел Кънчев“ отбеляза седемдесет и осмата си годишнина с откриване на поредния голям инвестиционен проект – Научноизследователски комплекс. Това е знак за съхранена традиция и за ярко присъствие в националното и международно академично пространство.

Тържественият ден започна с поднасяне на венци пред паметника на патрона на Русенския университет Ангел Кънчев. Непосредствено след това бе открита традиционната годишна изложба на „Печатни и електронни издания на преподавателите на Русенския университет“ от ректора акад. Белоев с думите „Традиционната годишна експозиция на печатни и електронни издания на преподавателите е събитие изключително важно за нашата академична общност, защото то представя в материално измерение интелектуалната продукция на нашите учени – техните изследователски търсения и постиженията им в образователните технологии, използвани в учебния процес. С изключително удоволствие поздравявам отличените колеги за приноса в постигането на така желаното от нашата академична общност влизане на нашия университет в групата на изследователските висши училища“. Изложбата на печатни и електронни издания за 2023 г. представя общо 146 издания, разпределени в 10 категории, както следва: 9 монографии; 4 книги, от които 1 художествена литература; 1 студия; 10 учебника; 8 ръководства и учебни пособия; 29 дисертации и автореферати; 2 броя дипломни работи; 39 научни публикации, 13 от които с импакт

фактор; 7 броя научни трудове от конференции; 9 тома Научни трудове на Русенския университет; 5 издания на Русенския университет; 2 броя студентско творчество; 6 броя от в. „Студентска искра“ и 15 броя рекламни материали. Връчени бяха награди в 10 категории, като монографии и книги, учебници, ръководства и учебни пособия, дисертации и автореферати, издания на Русенски университет „Ангел Кънчев“, научни публикации, художествена литература, рекламни материали и др.

Като част от празника на университета се откри Научноизследователският комплекс, който бе изграден за една година. Строителните работи са на стойност над 6 млн. лева, а оборудването на лабораториите в него се извършва по различни проекти, като най-големият от които е на стойност 12 млн. лева. От тях 4 млн. ще бъдат инвестирани в развитието на научно-кадровия потенциал на

Акад. Белоев и проф. Кангалов

Традиционна изложба на печатни и електронни издания

Ден на Русенския университет

Тържествено откриване на Научноизследователския комплекс

Русенския университет, а останалите средства ще бъдат използвани за обогатяване на оборудването.

Гости на празника на Русенския университет бяха зам.-министърът на образованието и науката проф. д-р Генка Петрова, Пенчо Милков – кмет на Община Русе, Данаил Ковачев – областен управител на област Русе, Иво Пазарджиев – председател на Общински съвет Русе, заместник-кметовете на Община Русе – Енчо Енчев и Димитър Недев; Иван Белчев – депутат в 49-то Народно събрание от 19 МИР – Русе. Своите приветствия отправиха

проф. Петрова, Пенчо Милков и Данаил Ковачев, които с интерес разгледаха лабораториите на комплекса. Ръководството на университета изказа своята увереност, че заедно с Центъра за Върхови постижения, открит наскоро, този комплекс ще се превърне в дом на науката и иновациите за талантиливи учени и иноватори, дом на творчеството и идеите, наредили Русенския университет сред 10-те изследователски университета в България.

На тържественото събрание в зала Канев на Канев центъра ректорът академик Христо Белолев произнесе академично слово, в което очерта основните линии на развитие на русенската Алма матер.

Грамоти и книги – луксозни издания на БАН, получиха пенсионирани преподаватели със значим принос към научноизследователската и образователната дейност на университета.

Тържественото събрание и церемонията по връчване на дипломи на придобилите научни степени и академични длъжности през изминалата година продължи в Канев център на Русенския университет. На нея бяха връчени 33 дипломи за научна степен *Доктор*, една – за научна степен *Доктор на науките*, пет – за академична длъжност *Доцент*, и четири – за академична длъжност *Професор*.

Откриване на научноизследователска зала

Тържествено откриване на Научноизследователския комплекс

Ден на Русенския университет

Тържествено събрание в деня на Русенския университет

Пенсионирани преподаватели със значим принос към научноизследователската и образователната дейност на университета

Академична длъжност „доцент“

Академична длъжност „професор“

Академично слово на академик Христо Белоев в Деня на Русенския университет

78 години от създаването на Русенския университет

Уважаеми преподаватели, служители, студенти и докторанти, уважаеми партньори на Русенския университет,

За 78-и път Русенският университет отбелязва годишнината от своето създаване с тържествен празник на духовното единение, целеустремеността и непоколебимата увереност в силата и достойнството на висше училище с утвърдени традиции и отвоювано престижно място в националното и международното пространство за образование и изследвания.

За 78-и път нашето голямо академично семейство отправя послание за достойно извървян път през годините, за настоящи и бъдещи успехи, чийто залог е неуморният колективен труд на академичната общност, вярата в тържеството на иновативните идеи и обединяващата сила на вековните академични ценности.

За всички нас празникът на Русенския университет е ден на равносметка за постигнатото през годините, но и ден, в който даваме воля на най-смелите си мечти за бъдещето на русенската Алма матер.

Ако мога с една дума да обобщя мислите и чувствата, които ни вълнуват в този ден, бих избрал думата **гордост**. Всички ние имаме с какво да се гордеем, когато изричаме името на Русенския университет.

Повод за гордост ни дават красотата, светлината и достолепието на нашите образователни и изследователски пространства, съчетаващи по неповторим начин респект към традицията и тържество на новите идеи. Като птица, разперила криле, архитектурният ансамбъл на нашата Алма матер извисява своето великолепие и ни зарежда с енергия и позитивизъм. Новите допълнения към ансамбъла – Центърът за върхови постижения, който наскоро отвори врати, и Научноизследователският комплекс, който открихме днес, ще се превърнат в дом на науката и иновациите за нашите таланти учени и иноватори, дом на творчеството и идеите, наредили Русенския университет сред 10-те изследователски университети в България.

Друг повод за гордост и увереност в бъдещето ни дават нашите студенти и докторанти. Те са нашата сила и нашето основание да се раздаваме без остатък, за да постигнем високо качество на образованието и изследванията, отговарящо на потребностите на дигиталните поколения. Успехите на нашите млади хора в аудиториите, в национални и международни състезания, в спорта и културните дейности са нашето най-голямо богатство, с което се гордеем и умножаваме, за да пребъдем.

Заслужена гордост изпитваме от постиженията на нашите преподаватели и сътрудници от факултетите и филиалите на Русенския университет. Техният ежедневен всеотдаен труд дава богати плодове, измерени чрез качеството и разнообразието на предлаганите

Ден на Русенския университет

Образователна научна степен „доктор“

от нашия университет специалности, чрез непрекъснато увеличаващия се брой на уеб базираните курсове и дигиталните пособия, чрез признанието за иновативни научни разработки, индексирани в световно признати бази данни. Резултатите от този труд са видими в оценките за акредитация на нашите професионални направления и общата оценка на МОН за изпълнение на Политиката на Русенския университет, която за трета поредна година е най-високата възможна.

Изброявайки поводите за гордост от постиженията на Русенския университет, не мога да пропусна международната и проектната дейност на нашето висше училище. Международният авторитет на Русенския университет е безспорен и за това са налице многобройни свидетелства. Ние сме сред лидерите в България по брой на изпълняваните международни проекти и дела на проектното финансиране в бюджета на университета. Влиятелната ни позиция в трансграничния регион и Дунавското пространство отдавна е утвърдена и нашият университет все повече се налага като двигател и гарант за развитието на този регион. Изпълнението на програма Еразъм+ ни нарежда сред най-успешните университети в България, като свидетелство за това са получените 4 награди от Националната Еразъм агенция през последните години. Все повече Еразъм студенти и преподаватели от партньорски университети в Европа избират Русенския университет за своя период на мобилност, което е атестат за международния престиж на нашето висше училище.

Не мога да не спомена още един повод за гордост, който придава специална значимост на нашите постижения. Това е съвместната ни дейност с нашите партньори от бизнеса, публичните администрации, училищата и културните институции от прилежащите региони на Русенския университет. Дългогодишното ни успешно партньорство ни позволява да изпълним мисията си на социално отговорна институция с важно значение за развитието на регионалната екосистема.

Изброевите поводи за гордост от постиженията на Русенския университет в никакъв случай не изчерпват многогранната ни дейност като висше училище, възприело визията и отговорностите на лидер в националното и международното пространство за образование и изследвания. Вече 78 години русенската Алма матер неотклонно следва своя възходящ път на развитие и просперитет, увенчан с труда и стремежите на поколения студенти, докторанти, преподаватели и

Акад. Хр. Белоев и проф. П. Кангалов

Научна степен „доктор на науките“

служители. Този колективен труд заслужава нашата огромна и искрена **благодарност**.

Нека да благодарим на студентите и докторантите на Русенския университет, които наричаме наши колеги и партньори в откриването на световите на знанието и науката с най-актуалните измервания на нашето съвремие. Вие, млади приятели, сте залог за бъдещето не само на Вашата Алма матер. Вие сте бъдещето на Вашите градове и региони, на България и на Европа.

На този тържествен ден нека да благодарим на преподавателите и служителите на Русенския университет за отдадеността на нашата обща кауза, за неуморния труд, за иновативното мислене, за постигнатата хармония в човешките взаимоотношения. Вие, уважаеми колеги, всеки ден творите добро, което струи от нашия светъл храм на образованието и науката.

Не на последно място, нека да благодарим на нашите регионални, национални и международни партньори за безрезервната подкрепа и вярата в Русенския университет. Тази подкрепяща ръка е безценна за нас, защото заедно с нашите партньори мислим в една посока и тя е – по-доброто бъдеще на нашия регион, на България и Европа.

Специално място в листата на партньорите, които заслужават нашата огромна благодарност, е отредено на Министерството на образованието и науката на Р България. От сърце благодарим на министъра на образованието и науката и неговия екип за партньорския диалог и

подкрепата за нашите проекти и инициативи. Общата ни кауза и мисия ни задължават да работим още по-активно и иновативно за авторитета на българското висше образование и наука в глобален мащаб.

Нека още дълги години празникът на Русенския университет да ни събира, за да споделяме общата си радост и удовлетворение от постигнатото и общите си мечти за още по-силен, иновативен и воден от авангардни идеи Университет на Бъдещето.

На всички Вас, уважаеми колеги и партньори на Русенския университет, желая много здраве, лично щастие, дръзки мечти и енергия за тяхното осъществяване в името и за благо на русенската Алма матер.

Честит 78-и рожден ден на Русенския университет!

Честит празник, скъпи колеги и приятели!

Академик Христо Белоев,
Ректор на Русенския университет

Център за върхови постижения в Русенски университет

Уникални научноизследователски лаборатории отвориха врати в новия Център за върхови постижения на Русенски университет, който бе открит с официална церемония на 7 ноември 2023 г. от ректора на русенската Алма матер академик Христо Белолев.

На церемонията присъстваха гости от партньорски публични, бизнес, неправителствени и академични организации. Те пожелаха успех и изследователски устрем на учените в търсенията им на иновативни решения на житейски предизвикателства в условията на глобална дигитална трансформация.

Свърхмодерната база, без аналог в страната, е финансирана с европейски средства по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ и е един от петте елемента в състава на разпределена изследователска инфраструктура по проект „Университети за Наука, Информатика и Технологии в е-обществото“ (УНИТЕ). В рамките на този проект се изграждат свързани изследователски обекти на територията както на Русенския университет, така и на останалите партньори – Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Технически университет – София, Бургаски университет „Проф. Асен Златаров“ и Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“, чиито представители също присъстваха на откриването.

В състава на Центъра за върхови постижения към Русенския университет има пет високотехнологични лаборатории с различна специализация. Лабораторията по „Дигитализация и 3D сканиране“ предоставя услуги и осъществява изследвания в сферата на съвременните 3D технологии по дигитализация и създаване на тримерно цифрово съдържание. Тя разполага с набор от седем 3D скенера, чрез които учените могат да създават висококачествени 3D модели на съществуващи обекти. Оборудването позволява да се сканира всичко – от обекти с размера на монета до обекти с размера на сградата на Русенския университет. Оборудвано е и пространство за цифрово фото- и видеозаснемане с фонова система, както и с няколко безпилотни летателни апарата, които се използват за въздушно заснемане. Тези ресурси позволяват да се създават 3D модели на цели архитектурни комплекси и археологически разкопки.

Лабораторията по „3D проектиране и моделиране“ ще разработва нови подходи и методи за компютърно моделиране. Уникалните възможности на тази лаборатория са свързани със системата за кинематично заснемане, която позволява да се направят дигитални модели на различни действия и процеси като например народни танци и обичаи или други елементи на нематериалното културно наследство, хореографии, спортни съчетания и заснемане на динамични процеси и движения на всякакви тела.

Физическото възпроизвеждане и репликиране на създадените 3D модели е приоритет на лабораторията по „3D прототипиране и репликиране на обекти“. Тя разполага с изключително прецизни 3D принтери, които имат възможност да възпроизведат медицински модели, да се използват за печат на хирургически водачи, шини, импланти, зъбни отливки, протези и др. В лабораторията функционира и няколко индустриални 3D принтера, които позволяват репликиране и прототипиране на модели от различни инженерни материали, високотемпературни сплави и медицински композитни материали, включително и създаването на малки модели от карбон, полипропилен, гума и различни метали. Възможностите на лабораторията са допълнени с оборудване за прецизно лазерно изрязване

и гравирание. Това дава възможност на учените от Русенския университет не само да създават и тестват иновативни процеси и продукти, но и да привличат партньори за развойна дейност, с които съвместно да реализират проекти в подкрепа на бизнеса или да разработват сложни и специфични инженерни задания за детайли и модели извън масовите решения и приложения.

В лабораториите по „Добавена и смесена реалност“ и „Сериозни игри и симулации“ изследователският екип на Русенския университет и неговите партньори ще реализират научни изследвания и експерименти в сферите на добавената, смесената и виртуалната реалност, холограмните технологии, както и в областта на човеко-машинните взаимодействия и роботиката.

Новооткритият Център за върхови постижения на университета разполага и със семинарна зала с капацитет 30 души, офис помещения и зала с професионална система за провеждане на видеоконференции.

Реализацията на лабораторния комплекс в Русе, който е част от националната и европейската пътна карта на научноизследователската инфраструктура, е поредна стъпка в осъществяването на визията на Русенския университет да утвърждава позициите си на международно призната и значима за регионалното развитие академична институция, която осигурява конкурентните предимства за местните икономики в Дунавския регион.

Информацията е предоставена от доц. д-р Десислава Атанасова.

Научна конференция на Русенския университет

Русенският университет и Съюзът на учените – клон Русе, организираха 62-ата годишна международна научна конференция с научни и пленарни сесии съответно: в Силистра на 27 октомври, в Русе – на 27 и 28 октомври, и в Разград на 3 и 4 ноември 2023 г.

Темата на конференцията през 2023 г. е „Нови индустрии, дигитална икономика, общество – Проекции на бъдещето VI“. Програмата включи представянето на повече от 390 научни доклада, които бяха изнесени през всички дни на сесията и други паралелни научни форумни събития.

По традиция са обособени 30 тематични направления в трите града на форума (в Русе – 24, в Силистра – 3, в Разград – 3). Броят на сесиите по научни направления, пленарни доклади и съпътстващи научни прояви е 47 (в Русе – 37, в Силистра – 5, в Разград – 5). Общият брой на резюметата и пленарните доклади от програмата е 386 (в Русе – 317, в Силистра – 29, в Разград – 40).

Участници и слушатели на конференцията в залите и онлайн на паралелните научни събития са учени и изследователи от: Австрия, Белгия, България, Германия, Гърция, Полша, Франция, Испания, Индия, Казахстан, Словения, Македония, Словакия, Узбекистан, Таджикистан, Украйна, Молдова, Румъния, Русия, Палестина.

Пленарни доклади при откриването на конференцията изнесоха:

- Д-р Мишел Перело, Основател и директор на Consulta Europa, Las Palmas, Canarias, Spain, на тема:

Европроекти за модернизация и конкурентоспособност на университетите.

- доц. д-р Богдан Флека, Университет „Политехника“,

Букурещ, Румъния, на тема: Анализ на текущите тенденции в мониторинга на устойчивото развитие.

- Уве Кьолер, Генерален мениджър в Husqvarna Construction Tools, Русе, България, на тема: Преходът към индустрия 5.0 и неговото въздействие върху живота на хората.

- проф. дм Донка Байкова, специалист по хранене и диететика, МЦ Марковс, София, България, на тема: Храненето в превенцията на съвременните социално-значими хронични неинфекциозни и остри вирусни заболявания.

Авторите обсъдиха своите виждания в следните изследователски области и теми, които отговарят на темата на конференцията: Селскостопанска техника и технологии; Ремонт и надеждност; Топлотехника, хидро- и пневмотехника; Екология и опазване на околната среда; Промислен дизайн; Химични технологии; Биотехнологии и хранителни технологии; Машиностроене и инженерни технологии; Електротехника, електроника и автоматика; Комуникационни

системи и мрежи; Транспортни и механични науки; Икономика и мениджмънт; Междукултурна и политическа комуникация; Европеистика и международна сигурност; Социална работа; Математика, Информатика и Физика; Педагогика и психология; История, етнология и фолклор; Лингвистика, литература и изкуствознание; Промоция на здравето; Медицинска и клинична диагностична дейност; Здравни грижи; Правни науки; Национална сигурност; Качество на висшето образование.

Научните доклади и дискусии допринесоха за задълбочаване на разбирането, свързано с различни аспекти на регионалната икономическа трансформация, основана на прилагането на иновативни стратегии и подходи към новите индустрии, цифровата икономика, обществото и неговите връзки с бизнес средата и качеството на живот. Използването на системно мислене е основата за създаване на ефективни приложения и най-добри практики в много области на науката и неговото въздействие върху развитието и растежа на бизнеса. Бъдещето се генерира в три аспекта, които намират трайни тенденции и доказателства в настоящето.

Всички резюмета с ключови думи и библиография на английски език, одобрени за представяне на конференцията, отговарят на изискванията за оформление и са включени в сборника „Програма и резюмета на 62-ри МСК на Русенски университет“ 23.

Номинациите от Програмния комитет, до два доклада от всяка секция (един за виден учен и един за млад учен в съответната научна област), които се презентират и представят на английски език, ще се публикуват в Сборник „Best Paper‘23“, на хартиен носител и онлайн на уебсайта на конференцията.

След двойно сляпо рецензиране докладите със значим принос ще бъдат предложени за публикуване в списание „Доклади на Съюза на учените – Русе“ и регистрираните в НАЦИД тематични списания: „Journal of Entrepreneurship & Innovation“ – хартия/онлайн (ERIC+; EBSCO, Библиотека на Американския конгрес); „Селскостопанска, горска и транспортна техника и технологии“ и „Педагогически иновации“, разпространявани в библиотеки на България и чужбина. След двойна сляпа партньорска проверка статиите със значителен принос ще бъдат предложени за включване в следните списания,

в съответствие с техните вътрешни условия за публикуване: Transport Issues (Scopus); Сборници на ComSysTech'24 (Scopus, WoS), Serbian Journal of Management (Scopus, WoS), Стратегии на образователната и научната политика (WoS).

Всички останали доклади, одобрени успешно с международно двойно рецензиране, ще бъдат публикувани в съответната поредица „Научни трудове на Русенския университет“, серия 62, 2023 г., и онлайн на уебсайта на конференцията: ISSN 1311-3321 (печатен); ISSN 2535-1028 (CD-ROM); ISSN 2603-4123 (онлайн). Изданието „Трудове на Русенския университет“ е включено в международната база данни ISSN, достъпна на адрес: <https://portal.issn.org/>.

Електронното издание на „Трудове на Русенския университет“ е регистрирано в портала за онлайн научни ресурси ROAD с отворен достъп и в НАЦИД.

Председател на конференцията е акад. DTSc. Христо Белолев, ДНС mult., Академик на БАН, РЕКТОР на URAK и ПРЕДСЕДАТЕЛ на USR, а научен секретар е проф. дн Диана Антонова, Ръководител на Университетски научноизследователски комплекс.

Материалът е предоставен от проф. дн Диана Антонова.

Национална студентска олимпиада по компютърна математика 2023

От 10 до 12 ноември 2023 г. Русенският университет бе домакин на Десетата юбилейна национална студентска олимпиада по компютърна математика „Академик Стефан Додунев“ (CompMath–2023). В продължение на повече от 12 години (с пандемично прекъсване през 2020 г. и 2021 г.) всяка есен се провежда Национална студентска олимпиада по компютърна математика „Акад. Стефан Додунев“.

В Десетата юбилейна олимпиада по компютърна математика се включиха 70 участници от десет (съвпадението е случайно) университета, основателите на олимпиадата проф. Стоян Капралов и доц. Йордан Тончев от ТУ – Габрово, както и ръководители на отбори и студенти, обучаващи се в бакалавърска или магистърска степен: •Факултет по математика, Софийски университет „Св. Климент Охридски“; •Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“; •Русенски университет „Ангел Кънчев“; •Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“; •Технически университет – София; •Технически университет – Варна; •Технически университет – Габрово; •Лесотехнически университет – София; •Висше Военноморско училище „Никола Вапцаров“ – Варна; •Американски университет – Благоевград.

Според регламента в олимпиадата участват до два отбора от университета, всеки от които включва 6 състезатели и един ръководител в две или три състезателни групи, в зависимост от професионалното направление, в което е специалността на студента: •група А – за студенти по математика, информатика, компютърни науки, химия и др.; •група В – за природни и технически науки; •Група С – за ученици.

Състезателните теми включват 30 математически задачи, които се решават чрез компютърна система за математически изчисления. Всеки университет или състезател избира с каква система желае да участва и заявява своя избор при регистрацията за олимпиадата. Всеки студент използва личен преносим компютър с инсталиран софтуер.

Състезателните теми се предлагат от Националната комисия, а работите на студентите се проверяват от жури. Всяка работа се проверява независимо от двама преподаватели и арбитър, като една задача се оценява максимално с 2 точки.

Олимпиадата се организира от вдъхновени учени от изброените университети, които подготвят студентите за участие, подготвят състезателните теми, търсят спонсори, администрират сайт, организират проверката и класирането на студентските разработки.

През 2023 г. олимпиадата е подкрепена от над 10 спонсори: Дунарит АД, Медика, ДСК БАНК, Студентски съвет при Русенски университет, Print One, Endava, MentorMate, СМБ-Русе, Академи Книга, Факултет „Природни науки и образование“, както и от домакина – Русенски университет „Ангел Кънчев“.

Откриването на олимпиадата бе на 10 ноември 2023, а тържественото награждаване на първенците – на 12 ноември 2023 г., когато фирмите спонсори поздравиха участниците в олимпиадата и връчиха наградите.

Почетен председател на организационния комитет на олимпиадата е акад. Христо Белолев, д-р, ректор на Русенския университет, председател е гл.ас. д-р Стефка Караколева, а заместник-председател гл.ас. д-р Слави Георгиев.

Материалът е подготвен от гл.ас. д-р Стефка Караколева.

Научни конференции и семинари

Проект DeepGreenInno

На 26 и 27 октомври 2023 г. Русенският университет бе домакин на национален семинар „Разпознаване на дълбокия технологичен потенциал и използване на резултатите от научните изследвания“ по проект DeepGreenInno – Deep Tech in Material Sciences: Greening HEIs Innovation and Entrepreneurial Potential (Дълбоки технологии в материалознанието), финансиран от Европейския институт за иновации и технологии (EIT).

Форумът бе открит от ректора акад. д-н Христо Белоев и зам.-ректора доц. д-р Десислава Атанасова. Специални гости на събитието, които приветстваха участниците, бяха Милен Добрев, изпълнителен директор в Русенската търговско-индустриална камара, Гергана Илиева и Радина Костадинова, експерти по връзки с обществеността и комуникация към Българо-румънска търговско-промишлена палата, които дадоха на гостите възможност да чуят за възможностите за предприемачество в този регион.

Пълноправни партньори в проект DeepGreenInno са Университетът в Баня Лука (University of Banja Luka) – водещ партньор; Международен университет в Сараево (International University of Sarajevo) – Босна и Херцеговина; Университета POLIS (POLIS University) – Албания; Иновационен център Баня Лука (Innovation Centre Banja Luka) – Босна и Херцеговина; Университетски съюз Никола Тесла (University Union Nikola Tesla) – Сърбия; Институт по химически науки и технологии "G. Natta" CNR (Institute of Chemical Science and Technology "G. Natta" CNR) – Италия; Иновация Гърция (Innovation Greece); Русенски университет „Ангел Кънчев“ (University of Ruse „Angel Kanchev“) – България. Асоциирани партньори са Университетът в Нови Сад (University of Novi Sad) – Сърбия, и Научно-технологичен парк Нови Сад (Science and Technology Park Novi Sad) – Сърбия.

Основна цел на проекта „DeepGreenInno“ е увеличаването на иновативния капацитет в технологиите за екологични материали, екологичната химия и опазването на околната среда, свързано с производството на материали. Той ще подпомогне развитието на висококачествено обучение за иновации, свързано с екологично приемливо производство на материали, чрез въвеждане на принципите на „зелените“ иновации. Иновационният потенциал в тази

област ще бъде популяризиран сред студенти от партньорските университети, насърчвайки ги да търсят самостоятелна заетост в стартиращи фирми или да търсят по-екологични решения в своите компании, ако вече са наети.

По време на семинара лектори от консорциума Deep Green Inno говориха за разнообразие от материали и технологии, но също и за това как предприемаческите умения трябва да се слейт със съвременните изследвания в областта на науката за материалите. Въпреки че иновациите, класифицирани като дълбоки технологии, са по-трудни за реализиране и често изискват големи инвестиции, необходимо е да се повиши самочувствието на младите изследователи и да се научат как да търсят финансиране, за да могат откритията им да достигнат до пазарите.

На втория ден от форума бе осъществено посещение във фирма „Линамар Лайт Металс Русе“ от гости от консорциума заедно със студенти от инженерни специалности. Компанията е водеща в производството на прецизни метални компоненти и модули, изработени чрез високотехнологично роботизирано оборудване за глобалните пазари на електрифицирани и превозни средства с конвенционално задвижване. Мениджърът по качеството на компанията Анна Гончарова запозна гостите с продуктите разнообразности и постиженията на фирмата, след което гостите посетиха и самия завод, разположен в Индустриален парк Русе. Линиите за производството на сърца от органичен и неорганичен пясък, които след това се поставят в леярската форма, върху която се излива алуминиевата сплав и се оформя главата на двигателя, е в процес на „озеленяване“. А именно, компанията работи върху внедряването на иновативни производства, базирани на използването само на по-екологични неорганични пясъчни сърца, които могат лесно да бъдат рециклирани без замърсяване. Освен това, за по-

голяма екологичност на процесите и пречистване на въздуха, компанията използва огромни иновативни биофилтри за бактериално разграждане на замърсителите. Посещението даде по-задълбочен поглед върху подхода за комбиниране на дълбокотехнологични производствени процеси на леене и възможности за „зелени“ иновационни принципи в производствените линии и пречистването на въздуха.

Материалът е подготвен от доц. дн Мария Николова.

Научни семинари и обучения

Връчване на сертификати на студенти и преподаватели от Тараклийския държавен университет за завършен курс „Лингвистична практика по български език“

Мистификации и литературни конспирации

На 31 октомври 2023 г. студенти от специалност „Български език и история“ към катедра „Български език, литература, история и изкуство“ (БЕЛИИ) на Русенския университет проведоха научен семинар под надслов „Мистификации и литературни конспирации“, а поводът за провеждането му бе Денят на народните будители.

В семинара участваха студенти от специалността и дванадесетокласници от АЕГ „Гео Милев“, подготвени от Биляна Аспарухова. Всички заедно разбулиха тайните около личностите на Омир и Уилям Шекспир, коментираха странностите около смъртта на Александър Сергеевич Пушкин и на Яна Язова и самоличността на Пушкин. Разгледаха творчеството на Николай Хайтов между двете смислови полета – от „Осанна!“ до „Разпни го!“. Целта на участниците бе да представят не само „догматичните“ виждания по определените литературни въпроси, но и да обогатят представата на публиката за живота и творчеството на съответните личности. Вечерта завърши с дискусия по обсъжданите теми.

На събитието присъстваха студенти, преподаватели, любители на литературата и др. Гости на семинара бяха и ученици от Молдова, които проведоха езиково обучение в университета, и заедно със своите учители с интерес проследиха разнообразните презентации.

Информацията е предоставена от ВОР.

Курсове по български език за учащи от Тараклия, Молдова

На 31 октомври 2023 г. в Русенския университет 50 ученици с български корени от училища в район Тараклия, Молдова, и пет техни учители получиха дипломи за завършен курс по български език и култура. Дипломите бяха връчени от ректора на русенското висше училище академик Христо Белолев. Водещ на церемонията бе доц. Десислава

Атанасова – зам.-ректор по интернационализация и комуникационна политика.

За поредна година университетът прие младежи от 14 училища и гимназии в различни градове и села на район Тараклия, Молдова, населен предимно от бесарабски българи, и проведе десетдневна лингвистична практика по български език, както и квалификационен курс с петима от техните учители. Освен лекциите, провеждани от преподаватели в катедрите „Български език, литература и изкуство“ и „Чужди езици“, програмата включи посещения на музеи и забележителности в Русе. Новост за 2023 г. бе литературната разходка из Русе, водена от доц. Мира Душкова – ръководител на катедра БЕЛИИ.

След церемонията учениците бяха включени в семинар „Мистификации и литературни конспирации“, организиран от студенти в специалността „Български език и история“, преподаватели в катедра БЕЛИИ и ученици от Английска езикова гимназия „Гео Милев“ Русе.

Доволни от преживяното и наученото, младежите споделиха, че с радост биха се завърнали в Русенския университет като студенти, а преподавателите им изказаха своите сърдечни благодарности за топлото посрещане и ползотворното провеждане на курса.

***

На 10 ноември 2023 г. в заседателната зала на ректората на Русенския университет студенти от Тараклийския държавен университет „Григорий Цамблак“, Молдова, и техните преподаватели получиха сертификати за завършен курс „Лингвистична практика по български език“. Документите бяха връчени от заместник-ректора по интернационализация и комуникационна политика на русенското висше училище доц. д-р Десислава Атанасова.

За поредна година университетът приема младежи от район Тараклия, Молдова, населен предимно от бесарабски българи, и провежда с тях практически курс по български език.

Освен лекциите, провеждани от преподаватели в катедра „Български език, литература и изкуство“, част от които и съвместно с български студенти, програмата на курса включи и посещения на музеи и забележителности в Русе и Велико Търново.

Материалът е подготвен от ВОР.

Научни семинари и обучения

Ролята на езиците в Европа и Дунавския регион

От 14 до 16 декември 2023 г. Русенският университет бе домакин на ежегодната международна младежка конференция на Дунавското училище, съорганизирана от Българо-румънски интеруниверситетски Европа център – БРИЕ, Международно дружество „Елиас Канети“, Европейски инициативи без граници и Европейска дунавска академия, Улм, Германия. Събитието привлече 30 участници от България, Виетнам, Индия, Кипър, Китай, Молдова, Румъния, Северна Македония, Украйна.

Конференцията се проведе под мотото LEAD (Languages and Encounters Along the Danube), с две основни теми. Форумът очерта водещата роля на Европейския съюз за преодоляване на политически и икономически кризи и за управляване на конфликти с мирни средства, тъй като на 1 ноември 2023 г. се навършиха 30 години от влизане в сила на Договора за Съюза.

Другата тема, която участниците обсъдиха, е водещата роля на езиците в процесите на национално изграждане в Европа и в целия Дунавски регион от 19. век насам. Бе обоснована тезата, че човешките общности се борят за съществуването на своите езици, защото по този начин отстояват своята идентичност, свобода и сигурност, или казано по друг начин – езикова политика, която дискриминира езика на определена група, предизвиква конфликти и войни.

Конференцията бе открита с приветствие от ректора на Русенския университет акад. д-н Христо Белолев. Той поздрави организаторите и участниците за подбора на актуална тематика и за утвърждаването на БРИЕ като средище на международни изследвания и научни проекти. Поздравления бяха получени и от управител Данаил Ковачев. В тях беше подчертана всеотдайността и професионализмът, с който организаторите ежегодно добавят стойност към европейската идентичност на Русе и региона.

В първата част на конференцията бяха представени резултати от четири изследвания. Доц. д-р Мими Корнажева, директор на БРИЕ, разкри кризите в Европа и последващите импулси за европейска интеграция не само в последните 30 години, но и в периода след Втората световна война. Ас. д-р Е. Първанова, възпитаник на БРИЕ, очерта силните и слаби страни на Съвета за сигурност на ООН и необходимостта от неговото реформиране. Д-р А. Раду, възпитаник на БРИЕ и съветник на министъра на вътрешните работи на Румъния, се спря детайлно върху актуалните предизвикателства пред Шенгенското пространство и предстоящото включване на България и Румъния. Докторант М. Николов, възпитаник на БРИЕ, говори по темата за национал-популизма в държави-членки на ЕС като вътрешен риск за бъдещето на Съюза.

Във втората част на конференцията се включиха трима лектори. Проф. д-р П. Ангелова, президент на Международно дружество Елиас Канети и първи директор на БРИЕ, посвети презентацията си на темата за изучаването на български език като втори и определи многоезичието като богатство. Лотар Яшке – заместник-ръководител на Представителството на Европейския съюз в Южен Судан, посвети презентацията си на динамиката в развитието на Общата външна политика и политика за сигурност на Съюза. Накрая с интерактивна презентация докторант Б. Ценова, възпитаник на БРИЕ, очерта актуалната езикова ситуация в България, която обхваща както българския език като официален, така и майчините езици на арменци, власи, гърци, евреи, роми, руснаци, турци.

Конференцията приключи на 16 декември с културна програма и запознаване на участниците с музеи и други забележителности на Русе.

От 2006 г. БРИЕ се развива въз основа на Спогодба, сключена между правителството на България и на Румъния, както и на Статут, който е част от Спогодбата. БРИЕ се ръководи от Международно настоятелство.

Информацията е предоставена от доц. д-р Мими Корнажева.

Семинар по редки болести

На 14 декември 2023 г. катедра „Здравни грижи“ на Русенския университет „Ангел Кънчев“ и Националният алианс на хора с редки болести /НАХРБ/ за поредна година проведе семинар по редки болести. Целта му бе да се повиши информираността сред студентите, изучаващи специалности, ангажирани с проблемите за медицинската, трудовата и социалната рехабилитация, социалната адаптация на пациентите с редки заболявания и техните семейства.

Семинарът бе открит от Владимир Томов, председател на НАХРБ. Деканът на факултета проф. д-н Никола Събев приветства гостите, студентите от факултет „Обществено здраве и здравни грижи“, както и ръководството на факултета, като подчерта, че редките болести са много на брой, затова съвсем не се срещат рядко. По тази причина информираността за тях е изключително важна за цялото общество.

С доклади участваха лекарите от УМБАЛ „Света Марина“, Варна: д-р Мила Димитрова – „Хиперинсулинемична хипогликемия“; д-р Андрея Янева – „Какво се крие зад ниския ръст?“, д-р Надежда Костова – „Синдром на Търнър – клиничен случай“; д-р Есра Ахмед – „Синдром на Силвър Ръсел – клиничен случай“; както и доц. д-р Ивелина Йорданова, д.м. от УМБАЛ „Георги Странски“, Плевен – „Булозна епидермолиза“, и д-р Йоана Иванова от МБАЛ „Надежда“, София – „Кажете ми от кой джинс си?“

Конференция на консорциума на висшите училища от Централна и Източна Европа и Китай

На 30 октомври 2023 г. в Университет Трансилвания в Брашов, Румъния, се проведе Осмата конференция на консорциума на висшите училища от Централна и Източна Европа и Китай. Като член на този консорциум от 2017 г., Русенският университет бе представен на форума от зам.-ректора по развитие, координация и продължаващо обучение проф. д-р Пламен Даскалов и проф. д-р Юлиана Попова – координатор интеринституционални комуникации.

В конференцията на тема „Дигитална реформа и развитие във висшето образование“ взеха участие повече от 50 ректори и заместник-ректори на университети от Източна Европа и Китай, които представиха процесите на дигитализация на образованието и научните изследвания в своите висши училища. С презентацията на постиженията си в областта на дигиталната трансформация участва и Русенският университет.

Като представител на университетите от Източна Европа в деловия президиум бе включен проф. Пламен Даскалов, който обобщи резултатите от конференцията в заключително слово.

Материалите са предоставени от ВОР.

Визити и постижения

Споразумение за сътрудничество с МВНР

На 23 ноември 2023 г. Ректорът на Русенския университет академик Христо Белоев и вицепремиерът и министър на външните работи Мария Габриел подписаха споразумение за сътрудничество между Русенския университет и Министерството на външните работи. Целта е предоставянето на възможности за обучение, трупане на опит и кариерно развитие на студентите.

Акад. Христо Белоев и Мария Габриел

Русенският университет е третото висше учебно заведение, с което МВНР подписва меморандум, след Софийски университет „Климент Охридски“ и Университета за национално и световно стопанство (УНСС). Сред предвидените дейности са: организирането на студентски стажове и срещи с дипломати; провеждане на съвместни обучения, кръгли маси и конференции; повишаване на професионалната квалификация чрез представяне на реални казуси и проблеми от практиката.

Академик Христо Белоев изказа удовлетворението на цялата академична общност на Русенския университет от дългогодишното сътрудничество с Министерството на външните работи, с Дипломатическия институт към МВНР и лично с вицепремиера Мария Габриел.

Подписването на Споразумението дава нови възможности за сътрудничество между двете институции. То не само укрепва академичните връзки, но и обогатява образователния опит на студентите.

Мария Габриел заяви, че Споразумението е конкретна визия за необходимостта да се инвестира в развитието на младите хора още в началото на тяхното обучение. „Приветстваме иновативността и критичното мислене на младите. Радвам се, че заедно с Русенския университет ще работим заедно за обмяната на опит и включването на идеите и младежката перспектива в дипломатията. Нека заедно отстояваме достойното място на България в динамично развиващия се свят и превърнем предизвикателствата във възможности за студентите, университетите и България“, заключи вицепремиерът.

Споразумението дава не само практическа перспектива за студентите, но и създава културна и образователна среда за обмяна на идеи и опит между образователните и дипломатическите институции. Предоставя възможност

Преподаватели и студенти от ЮФ в МВНР

на студентите да се запознаят с дейностите във външната дипломатия.

На 2 декември 2023 г. студенти от Юридическия факултет на Русенския университет посетиха администрацията на Министерството на външните работи на Република България в Деня на отворените врати, където се

запознаха със структурата на министерството и дейността на дирекциите.

Бъдещите юристи се срещнаха със заместник министър-председателя и министър на външните работи на Р България Мария Габриел. Те дискутираха по актуални теми и задаваха въпроси, като показаха завидни познания по международно публично право.

Студентите имаха шанс да положат примерен тест за стажант-аташета, както и да се запознаят с дейностите във външната дипломатия. Разгледаха видовете дипломатически документи, грами, ноти и обърнаха внимание на уменията за водене на международни преговори.

В Деня на отворените врати студентите посетиха кабинета на министъра, заседателните зали, зала „Договори“, подиума за брифинги и Ситуационния център в Министерството на външните работи.

Материалът е предоставен от доц. д-р Кремена Райнова и ВОР.

Нови технологични решения в електромобилите

На 30 ноември 2023 г. в Русенския университет се проведе семинар на тема „Нови технологични решения, използвани в електромобилите“. Инициативата е част от партньорството между Хюндай България и висшето училище, като това е първият семинар от поредицата *Електрификация и иновации в автомобилната индустрия*. Семинарът е насочен към ученици от последните класове на русенските гимназии и студенти, обучаващи се в технически специалности в Русенския университет. Включиха се възпитаници на три професионални гимназии – по Механотехника, по Транспорт и по Електротехника.

Събитието откри зам.-ректорът по развитие, координация и продължаващо обучение проф. д-р Пламен Даскалов, който подчерта, че Русенският университет има прецизна структура, основана на дългогодишни традиции за ефективно сътрудничество с училища, местни структури и организации. Висшето училище е с иновативен подход и уникален стил на работа, каза още той и посочи, че в България има само 10 научноизследователски университети и Русенският е един от тях. Проф. Даскалов отбеляза, че в университета има множество клубове по интереси и за всеки, който търси високи образователни умения и актуални новости, Русенският университет предоставя идеалната среда.

Във форума участваха проф. дн Росен Иванов от Транспортния факултет, както и доц. д-р Иван Белоев и д-р Илияна Минковска. Те разказаха пред участниците за своите разработки и участия в състезанието Shell Eco-marathon от 2014 г. до днес. Русенският университет е единственият в България с два отбора в двата класа и единственият, който два пъти е печелил купата за дизайн, подчерта доц. Ив. Белоев.

Форумът продължи с лекцията на Пламен Малджански, технически експерт и инженер от Хюндай България, който представи някои нови технологични решения, използвани в електромобилите. Той разказа за последните тенденции и технологии, използвани от Хюндай в света на електрическите превозни средства. Освен теоретични знания П. Малджански даде и практически примери, както и реални случаи от индустрията.

Студентите и учениците имаха възможността да споделят своите идеи. Лекторите подчертаха, че диалогът между образованието и индустрията е необходим и подкрепя развитието на талантиливи и амбициозни млади хора в автомобилния бранш.

Материалът е подготвен от ВОР.

Визити и постижения

Семинар на Националната агенция за оценяване и акредитация

На 17 ноември 2023 г. в Русенския университет се проведе семинар на тема „Специфика на новата критериална система на НАОА за акредитация (институционална и програмна) – пресечни точки и решения“.

Събитието бе организирано от Русенския университет съвместно с Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА) и в него се включиха всички декански ръководства, ръководители на катедри, членовете на Академичния съвет и на Ректорския съвет, членовете на Факултетните съвети по качество на образованието и членовете на Експертните съвети на професионалните направления/специалности от регулираните професии.

Преди началото на семинара представителите на НАОА се срещнаха с академичното ръководство на университета и се запознаха с неговата богата материална база. Те посетиха Залата на бъдещето, Канев център и новооткритите Център за върхови постижения и Научноизследователски комплекс.

Семинарът бе открит от проф. д-р Пламен Кангалов, зам.-ректор по учебната работа на Русенския университет. Лектори на семинара бяха представителите на НАОА: проф. д-р Елиза Стефанова, проф. д.н.к Мария Шнитер и проф. д-р Димитър Греков.

Пред присъстващите представители на академичната общност бе обяснена налагащата се необходимост от свеждане до минимум на субективния фактор в оценяването и присъстващите бяха запознати с тестването и използването на система от формули, която цели именно това. Беше акцентирано и върху стремежа за събиране на информация за оценяване максимално по електронен

път и бяха посочени базите данни, които ще бъдат използвани. Представени бяха и ключовите промени в акредитационните процедури, както и важни за уточняване детайли, като изисквания за срокове и преразпределяне на отговорности.

Проф. Шнитер запозна присъстващите с новите моменти в процедурите. Един от тях е например, че оценяването на едно професионално направление ще се извършва едновременно във всички висши училища, в които то се преподава. Това равнополагане във времето цели точно подреждане на висшите училища и избягване на субективизирането при оценяването. Беше

отбелязано, че извършените промени в методиката са съобразени с всички европейски стандарти.

Темата на семинара е изключително актуална в контекста на усилията на академичната общност за постигане на високи стойности на акредитационните оценки. Представителите на НАОА поздравиха академичния колегиум за стремежа му да бъде сред първите, които да получат актуална информация за новата критериална система и да се адаптират към нея.

Почетен знак за акад. Хр. Белоев

На 20 ноември 2023 г. Русенският университет бе посетен от представители на Института по океанология „Проф. Фритьоф Нансен“ към БАН. Проф. д-р

инж. Любомир Димитров, зам.-директор по международна дейност, и доц. д-р Кремена Стефанова, зам.-директор по научноизследователска дейност в института, се срещнаха с ректора на русенската Алма матер академик Христо Белоев и зам.-ректора по интернационализация и комуникационна политика доц. д-р Десислава Атанасова.

Ректорът академик Хр. Белоев бе удостоен с юбилеен почетен знак на Института по океанология при БАН за заслуги в разпространението на знания за водната среда, подготовка на висококвалифицирани специалисти, извършване на фундаментални и приложни научни изследвания и внедряване на иновации в практиката, както и за ползотворно сътрудничество в проектната дейност за устойчиво развитие на региона и страната.

Гостите се запознаха с новите попълнения в материалната база на Русенския университет.

В проведените разговори бяха обсъдени възможностите за бъдещи проектни и научноизследователски дейности, съвместно с БАН.

Социална трансформация и ерготерапия

През месеци ноември и декември 2023 г. студентите Теодора Неделчева и Гергана Радева от специалност Ерготерапия, заедно с доц. Лилия Тодорова, достойно представиха Русенския университет в Хибридна интензивна програма Социална трансформация и ерготерапия в белгийския град Гент.

Модулът е резултат от дългогодишното сътрудничество между Университетите за приложни науки във Виена, Артевелде в Гент и Метрополия в Хелзинки. Русенският университет и Висшето училище за медицински сестри и ерготерапевти в Тераса, Испания, бяха поканени като допълнителни партньори.

Виртуалният компонент се проведе от 7 ноември до 4 декември в четири онлайн сесии, като студентите имаха възможност да се запознаят с основните концепции и да започнат работа в международните групи. Присъствената фаза бе в продължение на пет дни, а студентите изследваха четири квартала с различна социална структура с фокус върху основните концепции – цели за устойчиво развитие, социална трансформация, джентрификация, развитие на общностите, дейностна равнопоставеност. Те се запознаха с инфраструктурата и комуникацията от първо лице и разговаряха с местни жители и служители в общински центрове, училища, магазини и заведения за хранене.

В края на седмицата всяка група представи събраната информация в креативен и интерактивен формат. Участниците не само обогатиха професионалните си знания и културни представи, но и създадоха нови контакти и трайни приятелства.

Материалите са подготвени от ВОР

Визити и постижения

Процедурата за присъединяване на Тараклийския университет към Русенския университет

На 28 ноември 2023 г. се състоя видеоконференция между ръководството на Русенския университет, представители на Министерството на образованието и науката, Министерството на външните работи и посолството на България в Кишинев, Молдова. Основна тема на срещата, ръководена от зам.-министъра на образованието и науката проф. Генка Петрова, бе предстоящото подписване на споразумението между правителствата на България и Молдова за присъединяване на Тараклийския държавен университет „Григорий Цамблак“ (ТДУ) към структурата на Русенския университет. В срещата се включиха експерти на МОН от отделите „Висше образование“, „Държавна собственост“, правен, финансов и международни отношения, както и представители на Посолството на България в Кишинев. Новият посланик на България в Молдова Н. Пр. Мая Добрева също е активно ангажирана с подготовката на текста за споразумението.

На срещата се обсъдиха важни аспекти на бъдещото сътрудничество между двете учебни заведения, включително академични и административни детайли. Ректорът на Русенския университет акад. Христо Белоев потвърди готовността за акта на присъединяване, като посочи, че русенското висше училище ще предложи 3 специалности за обучение на нашите сънародници от Тараклийски и Болградски район – *Бизнес мениджмънт, Земеделска и транспортна техника и Компютърни науки*. Изборът на тези програми е изцяло съобразен с потребностите от специалисти в местата, населявани от повече от 40000 наши сънародници.

Очаква се в края на януари 2024 г. правителствата на България и Молдова официално да подпишат споразумението за присъединяване на Тараклийския държавен университет към структурата на Русенския университет.

На 1 ноември 2023 г., в Деня на народните будители, правителството на Молдова взе решение за присъединяването на Тараклийския университет към структурата на Русенския университет. Тази дългоочаквана новина стана факт по време на посещението на вицепрезидента на България Илияна Йотова в Молдова и е резултат от договореностите между президентите на двете страни Мая Санду и Румен Радев през октомври 2022 г.

Русенският университет подкрепя развитието на Тараклийския държавен университет още от периода на неговото създаване през 2004 г., като осигурява методическа помощ и информационни ресурси. През 2016 г. Академичният съвет на университета взе решение за присъединяване на ТДУ като филиал в структурата на русенското висше училище и одобри ежегодни планове за съвместна работа. Ангажираността на университета със съхраняването на българските общности в Молдова и Украйна намира отражение в Политиката за развитие на Русенския университет, както и в специално разработената програма за работа с българските общности в чужбина.

Университетът поддържа активна връзка с ръководството на Тараклийския район в Молдова и се включва в множество инициативи на нашите сънародници – фолклорни фестивали, изложения на земеделски производители, олимпиади по български език и други. Ежегодно в Русенския университет се провеждат лингвистични практики и квалификационни курсове за ученици, студенти и преподаватели от Тараклийски и други райони в Молдова.

Материалът е подготвен от доц. д-р Десислава Атанасова и ВОР.

Студенти на годината на Община Русе

На официална церемония и по повод студентския празник 8 декември, Община Русе връчи станалата традиционна награда „Студент на годината“. Двама от най-изявените възпитаници на Русенския университет получиха престижното отличие под формата на грамота и стипендия, която се дава за отличен успех, трайни интереси и постижения в научноизследователската дейност. Това са Цветелина Стефанова, 4. курс, спец. КСТ, и Серкан Садулов, 3. курс, спец. „Софтуерно инженерство“.

Цветелина и Серкан бяха наградени от кмета Пенчо Милков в присъствието на председателя на Общински съвет на Русе акад. Христо Белоев и зам.-кметове на община Русе – Енчо Енчев и Димитър Недев.

„Искрено се надявам с целеустременост и постоянство да намерите пътя, по който да приложите изучаваното, за да вършите добрини. Това носи смисъл и удовлетворение“, каза кметът.

Конкурс „Зелена подкрепа за устойчиво бъдеще“

Второкурсникът Кирил Миланов от специалност „Индустриален мениджмънт“ на Русенския университет „Ангел Кънчев“ спечели първо място на третото издание на конкурса за студенти с високи академични постижения „Зелена подкрепа за устойчиво бъдеще 2023 г.“ на Министерството на околната среда и водите.

20-годишният младеж от Видин показва задълбочени познания и оригинални идеи в областта на устойчивата мобилност. Кирил впечатли журито с висока езикова култура както в есето си, така и по време на събеседването с комисията за избор на тазгодишния лауреат.

„Темата за пестене на енергия ми е много интересна още от ученическите години и в свободното си време помагам на баща ми, който се занимава с вятърна енергия, и има няколко

патентовани проекта. Мотивиран съм да се реализирам професионално в сферата на опазване на околната среда. Участвал съм в изпълнението на проекти, опазващи околната среда, като някои от тях вече са патентовани. Имам и редица отличия в различни конкурси и състезания“, сподели Кирил Миланов, който е завършил Математическата гимназия във Видин с отличие.

Наградата за студента от Русенския университет е годишна финансова подкрепа в размер на 2970 лв., предоставена от Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда към МОСВ.

Конкурсът „Зелена подкрепа за устойчиво бъдеще“ се провежда за трета поредна година под егидата на Министерството на околната среда и водите в рамките на кампанията на Европейската комисия „Европейска седмица на мобилността“. Целта на конкурса е да идентифицира и подкрепи студенти с високи постижения, които се обучават в специалности, свързани с околната среда, и имат интереси към екологията. Организатор е Изпълнителната агенция по околна среда.

Материалът е предоставен от ВОР.

Иновативни прояви

Състезание „Някои подаръци са повече от обикновен подарък“

На 15 декември 2023 г. в Русенския университет се проведе междурегионалното ученическо състезание „Някои подаръци са повече от обикновен подарък“, организирано от катедра „Мениджмънт и социални дейности“ на Факултет „Бизнес и мениджмънт“.

Събитието откриха акад. д-р Христо Белолев – ректор на Русенския университет в мандат 2019–2023 г., Пенчо Милков – кмет на община Русе, и деканът на факултет „Бизнес и мениджмънт“ проф. д-р Милена Кирова. Пенчо Милков сърдечно поздрави участниците и техните ментори, като пожела на учениците да проявяват креативност не само в подобни състезания, но и в живота.

В състезанието участваха 150 участници от 19 средни училища от областите: Русе, Велико Търново, Плевен, Разград, Силистра, които генерираха и представиха своите социално значими, креативни и иновативни идеи в двете фази на състезанието. В процеса на своята работа 24-те, сформирани на случаен принцип екипи, бяха подпомагани, насочвани и подкрепяни от компетентни ментори – студенти от 2., 3. и 4. курс на специалностите „Бизнес мениджмънт“ и „Социални дейности“.

Състезаващите се отбори представиха разработките си пред експертно жури в състав: Антоанета Ябанозова – директор на Български червен кръст в област Русе, Диана Аврамова – директор на Областен информационен център Русе, доц. д-р Емил Коцев и доц. д-р Свилен Рускова – преподаватели при факултет „Бизнес и мениджмънт“. Отборите бяха оценени съвместно от всички участници и журито, инвестирайки в екипните идеи с валутата на Русенския университет – *Рувети*.

Участниците съставиха вълнуващи приказки, стихове, истории по възложената тема, като използваха шест съществителни имена, предложени от тях в асоциация с думата *подарък*.

Ръководителите на отборите получиха Менторско свидетелство за ръководството на своите възпитаници, а самите ученици – Сертификат за участие.

Благотворителен коледен базар Дарение „Зрение“

От 11 до 13 декември 2023 г. във фойето на Централен корпус на Русенския университет се проведе благотворителен коледен базар под наслов *Дарение „Зрение“*.

На него бяха изложени изделия, които са изработени и дарени от студенти и организации, подкрепящи събитието.

Базарът е инициран от студенти от 4. курс, специалност „Социални дейности“, Факултет „Бизнес и мениджмънт“, в рамките на обучението по дисциплината „Разработване и управление на проекти в социалната сфера“ с

преподавател доц. д-р Даниела Йорданова.

Със събраните средства младите ентузиастични подкрепят каузата на Lions club north за закупуването на авторефрактометър. С апарата ще се провеждат ежегодни очни прегледи на академичната общност. Това ще позволи ранното

откриване и предприемането на навременни мерки при установяване на зрителни увреждания. Наред с това се промотира значимостта от провеждането на редовен очен скрининг при офталмолог. Предвижда се да се закупят и очила за хората с констатирано силно изразени зрителни увреждания.

Благотворителният коледен базар се организира под егидата на академик д-р Христо Белолев, съвместно с клуб „Проектни мениджъри“, ръководен от доц. д-р Даниела Йорданова, и с любезното съдействие и финансиране от Студентския съвет при Русенския университет.

Чуждестранните студенти празнуват

На 20 декември 2023 г. дирекция „Чуждестранни студенти“ бе домакин на Коледното тържество с чуждестранните студенти на Русенския университет. Младежите изработиха сурвакници, като спазиха традицията да са украсени със сушени плодове, пуканки и кравайчета. Те представиха и част от ритуалите, които се изпъкляват на най-светлите християнски празници Бъдни вечер и Коледа, както и ястията, които се сервират.

Студентите бяха поздравени от ректора проф. д-р Пламен Кангалов, от

зам.-ректора по интернационализация и комуникационна политика доц. д-р Десислава Атанасова, от директора на дирекция „Чуждестранни студенти“ проф. д-р Теодор Илиев и от своите преподаватели по български език и английски език. Младежите от различни страни се погрижиха за веселото коледно настроение и влязоха в ролята на сурвакари на ректорското ръководство с изработени от самите тях сурвакници.

„Добре дошли в семейството на Русенския университет. Благодаря на дирекция „Чуждестранни студенти“ и преподавателите. Студентите първо се обучават на български език и след това на определена специалност, но е хубаво да се запознаят и с българските традиции, а след години да си спомнят с добри чувства за Русенския университет и България“, каза проф. д-р Кангалов.

Отбелязването на празниците Бъдни вечер и Коледа заедно с чуждестранните студенти от различни краища на света, избрали да се обучават в русенската Алма матер, е традиция в дейността на дирекция „Чуждестранни студенти“. Традиционна е и предколедната среща на младежите с ректорското ръководство. Така студентите, дошли за пръв път в България и Русенския университет, биват приобщавани към българските празници, българската култура и към голямото семейство на университета. На тържеството бяха раздадени и грамоти с весели номинации за най-активните студенти. Не липсваше и ритуална коледна питка, която ректорът на университета проф. д-р Кангалов разчупи.

Материалите на страницата са предоставени от ВОР.

Иновативни прояви

Фестивал на китайската култура

Седмият фестивал на китайската култура се проведе в Канев център на 25 ноември 2023 г. Събитието, което се организира от Учебна стая „Конфуций“ при Русенския университет, привлече десетки посетители. По традиция програмата на фестивала е атрактивно културно събитие за цялата академична общност на университета и гражданите на Русе.

Фестивалът започна с благотворителен базар на китайски сувенири, като събраните средства бяха дарени на Клуб „Майки със смели сърца“. Клубът е известен в Русенския университет и град Русе с многобройните си благотворителни инициативи в полза на децата с увреждания.

Гостите на събитието се насладиха на интересни културни забавления, сред които калиграфия, рисуване на маска от Пекинската опера, татуировка с китайски йероглиф, предизвикателство с клечки, откриване на своя зодиакален знак, дегустация на китайски чай, както и обличане на традиционно китайско облекло.

Втората част от програмата на фестивала включи богато шоу с китайски песни, танци, изпълнения на китайски инструменти (Гуджън, Лиутцин, флейта Дизъ). Бяха показани и демонстрации на бойни изкуства, а също и шоу с китайски традиционни костюми.

Гости на събитието бяха: директорът на Институт „Конфуций“ от китайска страна професор Лиу Сиумин, Аксиния Колева – директор на института от българска страна, зам.-ректорът по интернационализация

и комуникационна политика доц. д-р Десислава Атанасова, проф. д-р Юлиана Попова – координатор по интеринституционални комуникации и преподаватели в различни учебни заведения към Институт „Конфуций“.

Аксиния Колева каза в приветствието си, че е изключително щастлива да участва в традиционния фестивал на китайската култура и изпитва дълбоко и топло чувство от срещата с приятели в Русе. Тя посочи, че през последните години Класна стая „Конфуций“ се развива с бързи темпове от гледна точка на преподаването на китайски език и разпространението на китайската култура. И продължи с думите: „Дължим го на дългогодишната подкрепа на проф. Ю. Попова, Ху Юан – преподавател по китайски език в класната стая „Конфуций“, целия екип на Русенския университет и студентите, които изучават китайски език. Празникът е демонстрация на тези усилия, като позволява на всички да разберат по-добре китайската култура. За нас е чест и гордост, че за седми път провеждаме превърнали се в традиция фестивал на китайската култура. Всичко, което се случва, е с благотворителна цел в подкрепа на клуб „Майки със смели сърца“. Това показва не само интересната и нетрадиционна китайска култура и език, но и богатството на китайската душа“.

Всички посетители в залата получиха билет с номер и участваха в томбола с теглене на награди. Късметлиите се зарадваха на смарт часовник, външна батерия за телефон, безжични тонколони, играчки и други.

Материалът е подготвен от доц. д-р Десислава Атанасова и ВОР.

Сътрудничество с Виетнам

От 24 до 28 ноември 2023 г. Русенският университет посрещна преподаватели и студенти от Виетнам по програма Еразъм+. Университетът, с който преди седем години е подписано двустранно споразумение, е Нонг Лам в град Хо Ши Мин.

В Русе пристигнаха Хуи Бих НГУЕН – професор в област Аграрно инженерство, Нам Куен НГУЕН – преподавател в област Възобновяеми енергийни източници, и Дий Лам ФАМ – преподавател в област Аграрно инженерство. Придружават ги и Тан Дуонг ДО, служител и член на международен отдел, който бе на обучение за обмяна на опит във връзка с организиране на мобилности по Еразъм+.

Четиримата гостуващи се срещнаха с ректора акад. Христо Белоев, зам.-ректора по Учебната работа проф. д-р Пламен Кангалов и зам.-ректора по Интернационализацията и комуникационна политика и универзитетски Еразъм+ координатор доц. д-р Десислава Атанасова.

Заедно всички обсъдиха възможностите за надграждане на сътрудничеството между двата университета чрез разработването на съвместни проекти, участие в научни конференции, съвместни

публикации в реферирани списания, обмен на преподаватели и студенти, както и обучение на докторанти.

Именно във връзка с докторантурите предстои да се подготви план за двама от виетнамските преподаватели, които да бъдат зачислени като докторанти в Русенския университет, с по двама научни ръководители – от българска и виетнамска страна. Очаква се в края на януари двамата

докторанти официално да бъдат зачислени.

За четиримесечно обучение в русенската Алма матер пристигнаха и двама студенти от Хо Ши Мин: Ми Буи Ти Йен, спец. „Аграрни науки“ и Тоан Нгуен Тай, спец. „Информатика“.

Програмата на гостите включва академични срещи с преподаватели от катедра „Земеделска техника“, а също и разходка и разглеждане на забележителностите.

Иновативни прояви

Изложба „Уют за душата“

На 21 ноември 2023 г. в Централното фоайе на Ректората на Русенския университет бе открита изложбата „Уют за душата“, посветена на Деня на християнското семейство. Експозицията показва художествени творби на бивши и настоящи възпитаници и преподаватели от семейството на русенската Алма матер.

Ректорът академик Христо Белолев поздрави гостите по повод празника и изрази увереността си, че в следващите представяния ще се включат и други майстори на перото от семейството на русенската Алма матер. На откриването присъстваха проф. д-р Пламен Кангалов, зам.-ректор по учебната работа, и доц. д-р Десислава Атанасова, зам.-ректор по интернационализация и комуникационна политика.

Инициативата за събитието е на доц. Мира Душкова, ръководител на катедра „Български език, литература, история и изкуство“, и засл. доц. Живодар Душков. Те благодариха на всички автори, които се отзоваха и предоставиха екземпляри от своите съчинения. Споделиха желание и идеи за бъдещи инициативи и нови заглавия, които да бъдат добавени към колекцията.

Проф. д-р Юлиана Попова поздрави академичната общност за днешния празник с есето „Академично селфи“, с което изрази своите искрени вълнения, прекрасни мисли и топли чувства към академичното семейство на Русенския университет.

От името на творците към гостите се обърнаха проф. д-р Ангел Сфрикаров, автор на поезия, и Румен Пеев, писател на романи на български и на английски езици.

Изложбата включва 88 авторски произведения. Те са разпределени в четири категории: 42 от заглавията са поетични изповеди, 25 книги са в жанра проза, 11 на брой са сатиричните творби и 10 са мемоарните издания. Литературните „деца“ на авторите са както на български, така и на английски език. Написани са в периода между 1962 г. и 2023 г.

Картините, които засилиха празничното настроение, са също авторски – на Диана Георгиева Di Light, служител в Русенския университет.

Материалът е подготвен от ВОР.

Маестро Камджалов в Русе

На 31 октомври 2023 г. Русенският университет бе домакин на публична лекция на световноизвестния диригент Йордан Камджалов на тема „Съвременните тенденции в образованието – възможни решения“.

В своята презентация маестро Камджалов изложи вижданията си относно

съществуващите проблеми в съвременната образователна система и начините, по които те биха могли да бъдат преодолени. Той запозна аудиторията с най-новите проекти на фондация „Йордан Камджалов“ в областта на образованието и възможностите за участие в тях на желаещите да работят в името на просветата.

Йордан Камджалов е едно от ярките имена в областта на музикалното изкуство у нас и в чужбина. Той учи дирижиране в София и Берлин. Специализира в майсторски класове на диригенти от световна

величина, има впечатляващи изяви на три континента. Лауреат на редица международни конкурси за диригенти. През 2011 г. е избран с пълен консенсус за Генерален музикален директор и главен диригент на Хайделберг, а от 2018 г. е Музикален директор и главен диригент на Хърватската национална опера и филхармония в Риека – Европейска столица на културата през 2020 г.

За академичната общност на Русенския университет бе изключително удоволствие да се докосне до харизматичната личност на маестро, да научи от първо лице за безпрецедентното дело и каузи на Йордан Камджалов и как може да се присъедини към тях.

Материалът е подготвен от ВОР.

Академично селфи

За Русенския университет трябва да се говори само добро или още по-добро.

Русенският университет има дълга академична традиция и още по-дълга памет за хората, сътворили тази традиция.

Семейството на Русенския университет е уникално и щастливо посвоему. То пази здраво устоите си, но е гостоприемно отворено за чуждоземски гости, за културни пришълци и всякаква различност.

Семейството на Русенския университет е богато. В неговите владения се извисяват внушителни сгради, приютили авангарда на техниката и технологиите. В неговия парк неслучайно зимуват сови. Те насищат пространствата с творчески прозрения и академична мъдрост.

Но семейството на Русенския университет е още по-богато със своите хора, замръкващи в уединението на кабинетите, будувачи над поредната статия и полагащи неимоверни усилия да насочат Фейсбук вниманието на своите студенти към изворите на знанието.

Семейството на Русенския университет е артистично. То е сцена на таланта и вдъхновението. Тук щедростта на музите е била безгранична, без оглед на възраст, пол и занятие. Тя просто е дълбоко спотаена в стих, багра или фотографски щрих, за да оцветява делника и най-вече празника на духа.

И още, семейството на Русенския университет не е обичайно и прозаично. То е закърмено и отгледано с достойнство и мощен глас, който звучи в общността на останалите академични семейства в България и отвъд нейните предели.

За мен е чест да бъда част от това академично семейство!

*проф. д-р Юлиана Попова,
21 ноември 2023 г.*

Уточнение от автора: Повод за написването на това есе е есето „Българското селфи“, част от книгата „За неизбежната случайност“ на Иван Ланджев, публикувана през 2023 г. За разлика от самоиронията в текста на Ланджев, казаното тук е израз на реални вълнения, мисли и чувства.

Иновативни прояви

50 години катедра „Електроснабдяване и електрообзавеждане“

Катедра „Електроснабдяване и електрообзавеждане“ (ЕСЕО) при Русенския университет е създадена през месец декември 1973 г. на базата на съществуващата дотогава катедра „Електрификация на селското стопанство“ със заповед на ректора № 361 от 29.12.1973 г., в съответствие със заповед № 2613 от 01.10.1973 г. на Комитета за наука, технически прогрес и висше образование.

Катедрата е сформирана с начален състав от четирима преподаватели, от които двама кандидати на техническите науки (доктори). С годините катедрата укрепва и се разраства, като в нея са работили общо 27 преподаватели, от които четирима професори и осемнадесет доценти. През 2023 г. съставът на

катедрата се обучават седем докторанти, двама от които са пред защита на своите дисертации.

Катедрата участва активно в изграждането и управлението на Русенския университет. През различни мандати преподаватели от катедрата са били зам.-ректори на университета, декани и зам.-декани на факултет „Електротехника, електроника и автоматика“, директори на различни звена и др.

Катедра ЕСЕО поддържа връзки с редица университети и научни институти в Европа и Азия. Учебните програми по дисциплините в катедрата са съобразени с тези във водещите университети.

Катедра „Електроснабдяване и електрообзавеждане“, 1988 г.

Катедра „Електроснабдяване и електрообзавеждане“, 2013 г.

катедрата е от един професор и шестима доценти.

За своите 50 години катедра ЕСЕО е обучила над 2400 силнотоквени електроинженери. Направените проучвания показват, че повечето от тях са управители на собствени частни фирми, водещи специалисти и ръководители, както и работещи в различни звена на електроенергетиката (ЕСО, НЕК, ЕРП-та, в т.ч. и в АЕЦ „Козлодуй“). За това е спомогнала работата на екипа на катедрата, организираната и обновена материално-техническа база и написаните над 80 учебника и учебни помагала.

За 50 години в катедра ЕСЕО са обучени около 80 докторанти (български и чуждестранни граждани), в т.ч. преподаватели от редица катедри на Русенския университет. Много от тези защитили докторанти вече са професори, доценти, научни работници и ръководители на различни звена и структури. Сега в

Преподаватели от катедрата през различни периоди са водели лекции в много престижни университети в САЩ, Европа и Азия.

В научноизследователската работа на катедрата се привличат докторанти и студенти. Получени са редица патенти и грамоти от международни конференции и изложби. Внедрени са различни разработки в селското стопанство, в енергийните отдели на производствени предприятия, в уличното осветление и много други.

В навечерието на своята 50-годишнина катедра „Електроснабдяване и електрообзавеждане“ е готова да посрещне новите предизвикателства на бъдещето.

Материалът е подготвен от доц. д-р Орлин Петров, ръководител катедра ЕСЕО

Център за исторически превозни средства

На 14 ноември 2023 г. в корпус 16 на Русенския университет бе открит новосъздаденият Център за исторически превозни средства. Водещ на отиването бе ръководителят на професионалния университетски клуб „Четири колела“ доц. д-р Димитър Грозев.

Създаването на Центъра е плод на усилията и съвместната дейност на Русенския университет, клуб „Четири колела“ и клуба за ретро автомобили „Авто-мото клуб Русчук“.

На откриването присъстваха ректорът на университета академик Христо Белоев, деканът на факултет „Транспортен“ доц. д-р Асен Асенов, ръководителят на катедра „Транспорт“ доц. д-р Иван Белоев, ръководителят на катедра „Телекомуникации“ проф. д-р Георги Христов, преподаватели от двете катедри, членове на двата автомобилни клуба и студенти, имащи интерес към ретро автомобилите.

Академик Белоев поздравя създателите за

инициативата и нейното осъществяване, като отбеляза, че те установяват една много интересна, иновативна и полезна връзка между старите и новите технологии и пожела на добър час на Центъра.

Предвижда се дейностите на Центъра да включват: запознаване на ученици, студенти и докторанти с автомобилното историческо наследство; създаване на виртуален музей на ретро автомобилите в град Русе; предоставяне на управление на ретро автомобили в симулационна среда.

Проф. д-р Георги Христов, ръководител катедра „Телекомуникации“, демонстрира как работи 3D скенерът от ново поколение, чрез който от реално съществуващите ретро автомобили ще бъдат създадени техни виртуални двойници, които ще се организират във виртуална библиотека.

Освен дигиталния модел на автомобила, който ще може да бъде разгледан от всеки, влязъл в библиотеката, тя ще съдържа и други полезни данни, например за собственика и за направените

от него промени по колата. Чрез достъпа до тази библиотека за всеки неин потребител ще е възможно и да управлява виртуално разглеждания от него ретро автомобил. Тази възможност беше демонстрирана пред гостите чрез създадената от организаторите на Центъра платформа за виртуално управление, в която бяха записани данните на пет реално съществуващи ретро автомобили.

По материали на доц. д-р инж. Димитър Грозев.

Успехите на студентите спортисти на Русенския университет през 2023 г.

На 12 декември 2023 г. в Канев център се проведе тържествено представяне на успехите на студентите спортисти на Русенския университет, постигнали високи резултати в областта на спорта и туризма през отиващата си година. Отличени бяха също спортни деятели и активисти от спортните и туристически секции и клубове, както и победителите от Есенните университетски турнири.

Сред официалните гости на тържеството бяха областният координатор от Министерството на младежта и спорта Елеонора Гурбанова, Лъчезар Иванов – директор на ОП „Спортни имоти“ Русе, и Евгени Недев – директор на Спортно училище „Майор Атанас Узун“ в Русе.

Тържествената церемония по представяне на успехите и награждаване на студентите започна с отчет за спортната и спортно-туристическа дейност и постигнатите успехи през 2023 г. на академичния спорт, които бяха представени от ръководителя на катедра „Физическо възпитание и спорт“ гл. ас. д-р Валери Йорданов.

Той отбеляза, че на най-големите спортни форуми в областта на студентския спорт у нас – Националната студентска универсиада и Националните летни студентски игри, студентите спортисти са завоювали общо 19 медала. Постигнатите успехи са позволили на Русенския университет да защити успешно реномето си на университет, за който студентският спорт е сред приоритетите му. В кратката си ретроспекция д-р В. Йорданов отбеляза още някои знакови събития в областта на спорта и туризма от богатия календар на Русенския университет и прояви, организирани и проведени в партньорство с училищата в региона, с Община Русе, спортните клубове в града и различните институции на местно и държавно ниво. Той благодари на Академичното ръководство за подкрепата на спортната и туристическата дейност в университета, за провежданата последователна политика за развитие на спортната база.

Поздравителен адрес от името на Община Русе Пенчо Милков връчи Лъчезар Иванов – директор на ОП „Спортни имоти“.

Ректорът в мандат 2019–2023 г. на университета и настоящ председател на Общото събрание на висшето училище академик Христо Белолев поздрави студентите за отличното им представяне в различните състезания у нас и в чужбина и даде висока оценка на дейността в областта на масовия спорт и туризъм в университета. Той подчерта последователността в политиката на академичното ръководство към развитие на спортната база в университета и създаване на подходящи условия за практикуване на масов спорт и постигане на високо спортно майсторство.

След поднесеното приветствие той даде началото на церемонията по награждаване, като награди част от отличилите се студенти на Русенския университет и техните преподаватели и треньори.

Почетен гост на празника бе олимпийската шампионка по бокс от последната олимпиада „Токио-2020“ Стойка Кръстева. Тя бе придружена от съпруга си, треньор и мениджър инж. Борил Кръстев, който е възпитаник на Русенския университет. Преди празничното събитие те се срещнаха с представители на ректорското ръководство и академичния спорт на Русенския университет.

На тържеството Стойка Кръстева бе отличена с плакет за постигнати високи резултати като спортист и за съществен принос за развитие и популяризирането на българския спорт. Наградени бяха студенти, постигнали спортни успехи в Национална универсиада 2023 и Националните летни университетски спортни игри 2023, в Националните шампионати и представили страната на международни спортни форуми.

За принос в развитието на физическото възпитание и академичния спорт на Русенския университет и за навършване на 80 години, от които 50 са отдадени на русенското висше училище, бяха отличени дългогодишните ръководители на катедра ФВС проф. д-р Антоанета Момчилова и ст. пр. мс Борис Стефанов. Сред наградените бе и гл. ас. д-р Елица Раева – председател на секцията по шахмат при Русенски университет, която през 2023 г. стана за пореден път национална шампионка по ускорен шах.

Покрила е две норми за гросмайстор и след трета такава Русенският университет ще се гордее, че има в преподавателските си редици гросмайстор.

Сред отличените студенти бяха състезателките по тенис на маса Адриана Иванова и Ивелина Иванова, които за четири години от своето следване в Русенския университет имат завоювани общо 14 медала.

Награда получи и председателят на Студентската спортна комисия при Студентския съвет Иван Банчев, който е национален състезател по стрелба с лък и победител в редица национални и международни турнири.

Записаният в книгата на Гинес за 71-часово непрекъснато плуване Теодор Цветков, чиито спортни проекти винаги са свързани с благотворителни каузи, беше също отличен и награден. Във втората част на спортното събитие бяха отличени шампионите и медалисти от националните универсиади и шампионати. Тимове по тенис на маса, бадминтон, кик бокс, джудо, лека атлетика, волейбол, плажен тенис, плуване и баскетбол на Русенския университет, спечелили медали както отборно, така и в индивидуалните категории, също получили плакети.

Новоизбраният ректор на университета проф. д-р Пламен Кангалов връчи отличия на преподавателите и треньорите на спелеоклуб „Академик“, клуб „Пешеходен туризъм / Планинарство“, клуб „Хижно дело и маркировка“ и клуб спортно катерене и алпинизъм „Академик“, и това са: Теодор Недков Стойчев, маг. инж. Георги Иванов Георгиев, спелеоклуб „Академик“, гл. ас. д-р Павел Петров Петров и гл. ас. д-р Явор Бранимиров Нейков, както и най-дейният студент от клубовете – второкурсникът Александър Вълков.

Председателят на Студентския съвет Ангел Иванов награди студентите победители от университетските турнири на отборите по футбол, волейбол, баскетбол, тенис на маса, шахмат, бадминтон, спортно ориентиране, канадска борба.

В програмата на тържественото събитие бяха включени изпълнения на Мажоретния състав на университета с ръководител Яница Николова, на формация „Стар денс“ с ръководител Антония Косева, както и демонстрации на видове спорт от джудо, кик бокс, борба, кану каяк от спортистите на Спортното училище.

Материалът е подготвен от гл. ас. д-р Валери Йорданов, ръководител катедра ФВС.

Университетски спортен център...

Откри се нова модерна зала за катерене

На 28 ноември 2023 г. Русенският университет откри новата, преустроена и модернизирана зала за катерене, която вече се превърна в ярък символ на дарителство и доброволчество.

През 2023 г., благодарение на упоритата работа на треньори, инженери, конструктори, както и на подкрепата на световния лидер в производството на катерачни стени фирма „Уолтопия“ АД (Walltopia), броят на зоните и маршрутите за катерене в университетската зала се увеличи петкратно спрямо 2016 г. Новите обособени зони включват три дисциплини *трудност, скорост и боулдъринг*.

На откриването на залата присъстваха ректорът академик Христо Белолев, председателят на СТПД „Академик“ доц. д-р Руси Минев, треньорите Теодор Стойчев и Георги Георгиев, ръководителят на катедра Физическо възпитание и спорт д-р Валери Йорданов.

Новата придобивка за университетската спортна база представи ректорът на Русенския университет академик Христо Белолев, който припомни, че има подобна стена, но новата е съвсем друга, с повече възможности за тези, които обичат да практикуват спортно катерене. Той пожела на почитателите на туризма и спортуването високи

спортни резултати.

Председателят на СТПД „Академик“ доц. д-р Руси Минев подчерта крилатата фраза на първия български нобелов лауреат Елиас Канети: *Русе – „Градът на първите неща“*, като посочи, че едно от тях са именно направените през 1910 г. първи опити за катерене с въже в България.

А когато днес говорим за катерене, не може да не отбележим, че през последните години това е спорт с изключително динамично и бурно развитие в целия свят, включен и в програмата на олимпийските игри, каза още доц. Р. Минев.

Съоръженията, включително съблекални, сервизни помещения и тераса за публика, са изградени с доброволен труд, лични средства на треньорите и дарения от граждани на Русе. Спортната база на университета също получи подкрепа от СТПД „Академик“.

Този проект не е само модернизация на спортна зала, а ярък пример за дарителство и доброволчество в Русенския университет. Чрез него се подчертава и инициативата за #Щедрият Вторник #GivingTuesday – световно движение, което се отбелязва в 140 държави и насърчава хората да даряват пари, вещи или свое време за добра кауза.

По материали на доц. д-р Руси Минев и ВОР.

Студентски театър „Пирон“

От 16-и до 21-ви юни 2023 г. във Враца се проведе 20-ото юбилейно издание на Международния младежки театрален фестивал „Време“, с участието на 18 трупи от 4 континента: Европа, Азия, Северна Америка и Африка. За поредна година Студентски театър „Пирон“ към Русенския университет бе част от уникалното културно събитие. Фестивалът събра над 350 млади актьори от цял свят и предложи на публиката истински марафон от представления.

Мисията на фестивал „Време“ е да промотира младежкото театрално изкуство и да допринася за приобщаване на българската култура към европейските и световни културни стандарти. Той е и място, където дебютират млади творци, създават се мрежи за сътрудничество. Участниците се избират на базата на подбор, извършен след прецизна селекция. Така зрителите и участниците могат да се насладят на най-дръзките постановки на водещи младежки театрални трупи.

Студентски театър „Пирон“ участва във фестивала със спектакъла си „Бивалици – НЕбивалици“ – театрално-клоунадна игра по драматизация на Юлия Огнянова и текстове на Петко Р. Славейков. Спектакълът е посветен на 100-годишнината от рождението на големия български режисьор Юлия Огнянова и е поредният от програмата „Най-доброто от българската и световната комедия“. Актьорите

и техният ръководител Венцислав Петков успяха да пренесат духа на Възраждането и да представят Славейковите диалози с едно съвременно като визия и средства представление, както и да изпълнят мисията си – със своя ентузиазъм и енергия участниците от формация „Пирон“ да *заразяват* все по-вече млади хора с театралния вирус и да се влюбват в театралното изкуство. Пълните салони, аплодисментите и страхотните отзиви за пореден път доказаха, че актьорският състав работи в правилната посока и печели поредната заслужена награда – статуетка от Юбилейната на младежки театрален фестивал „Време“.

Ръководителят на състава Венцислав Петков споделя: „Удовлетворени сме от участието си и сме убедени, че успяхме да изпълним и друга наша мисия – да популяризираме името на Русенския университет и да представим нашия град. И така вече 36 години, премиера след премиера, представление след представление и десетки автори. Над 800 студенти актьори, останали за цял живот влюбени в театъра, и хиляди зрители. С такъв дълъг „театрален живот“ и такава история малко формации могат да се похвалят. Щастливи сме и сме горди, че в годините успяхме да направим „Пирон“ емблема на Русенския университет.“

По материал на Венцислав Петков.

СТУДЕНТСКА ИСКРА

vestiskra@uni-ruse.bg
www.uni-ruse.bg/university/newspaper

Издава Русенският университет „Ангел Кънчев“ ул. „Студентска“ № 8

Вестник „Студентска искра“ е носител на Орден „Св. св. Кирил и Методий“ II степен с указ № 1517/19.05.1983 г. на ДС на Р България, удостоен е с Почетния знак на Русенския университет на 05.02.2013 г. и с Кристалния приз на Русенския университет на 05.02.2018 г.

Главен редактор: проф. дн Анелия Манукова
Коректор: маг. инж. Йовка Райчева
Връзки с обществеността и рекламата (ВОР): Виктория П. Иванова, Юлияна Андонова, Милена Попова
Фоторепортери: Юлияна Андонова

Вестникът се издава в електронен формат и на хартиен носител и се разпространява безплатно. Редакционно броят е приключен на 31.12.2023 г.